

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Torbjørn Huru
Arkivsaksnr.: 06/1346-26475/12

Arkiv: N10

UTKAST TIL LOV OM KOMMUNALT PÅLEGG OM BETALINGSPARKERING (PARKERINGSLOVEN) - HØRINGSUTTALELSE

RÅDMANNENS TILRÅDING:

Bamble kommunestyre vedtar følgende:

1. Bamble kommunestyre støtter forslaget til lovtekst i ny lov, «Lov om kommunalt pålegg om betalingsparkering».
2. Bamble kommunestyre mener at alternative og mer miljøvennlige transportordninger må dekke større deler av kommunen før innføring av parkeringsvedtak i Bamble vil være aktuelt.
3. Bamble kommunestyre forutsetter at den kommunale valgfriheten til å benytte seg av ordningen ikke endres ved nærmere revidering av loven.

SAKEN GJELDER:

Samferdselsdepartementet har med bakgrunn i Nasjonal Transportplan 2010 – 2019 og en utredning fra en interdepartemental arbeidsgruppe utarbeidet «Utkast til lov om kommunalt pålegg om betalingsparkering (parkeringsloven)» som er langt ut på høring. Høringsfrist var satt til 15. september 2012, men Bamble kommune har fått utsettelse til 1. oktober etter kommunestyrets behandling.

Lovforslagets formål er å redusere biltrafikken slik at man oppnår redusert CO₂ utslipp og et bedre bymiljø. Lovforslaget innebærer at kommunen kan vedta at parkering både på private og offentlige parkeringsplasser kun skal skje mot betaling. Forslaget lister opp en rekke tilfeller der betalingsparkering ikke kan kreves, eksempelvis parkering for bolig- eller fritidseiendom, bilverksteder, bensinstasjoner og parkeringsplasser med mindre enn 10 biler. Et eventuelt pålegg om betalingsparkering skal fastsette avgiftens minste størrelse og kan i tillegg inneholde bestemmelser om øvre grense for gratis parkeringstid, total parkeringstid og minimumskrav for tidspunkt m.m.

Det foreslås at kommunen skal føre tilsyn med at ingen tilbyr parkering i strid med kommunalt vedtak, og kommunen skal også ha mulighet for å ilegge tvangsmulkt og overtredelsesgebyr.

Det framgår av lovforslaget at dette først og fremst er et bypolitisk virkemiddel.

SAKSUTREDNING:

Samferdselsdepartementet har med brev datert 28. juni 2012 sendt «utkast til lov om kommunalt pålegg om betalingsparkering (parkeringsloven)» på høring med høringsfrist 15. september 2012.

Bamble kommune har fått utsatt høringsfrist til 1. oktober, men etter denne fristen er det ingen garanti for at høringsuttalelsen blir behandlet. Saksfremstillingen til formannskapet er derfor sendt Samferdselsdepartementet til orientering før politisk behandling og endelig høringsuttalelse fra kommunestyret oversendes departementet.

Høringsutkastet er utarbeidet med bakgrunn i Nasjonal Transportplan 2010 – 2019 og en utredning fra en interdepartemental arbeidsgruppe bestående av Miljøverndepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet og Samferdselsdepartementet.

I lovforslaget gis kommunen anledning til å vedta en kommunal forskrift om at det innenfor et avgrenset område bare kan tilbys parkering mot betaling. Dette vil gjelde for både offentlige og private arealer, som for eksempel kjøpesentre og parkeringsareal som en arbeidsgiver tilbyr de ansatte. Den kommunale forskriften skal fastsette parkeringsavgiftens minste størrelse, og kan også inneholde nærmere vilkår om for eksempel en øvre grense for gratis parkeringstid, total parkeringstid, minimumskrav for tidspunkt, ukedager, og dato for betalingsparkering.

For å hindre omgåelse av kommunale parkeringsvedtak foreslås det et generelt forbud mot å refundere betalt parkeringsavgift ved direkte utbetaling, rabatter, verdikuponger eller på annen måte.

Lovforslagets formål er å redusere trafikk med motorvogn for å bedre lokalt bymiljø og for å begrense utslipp av CO₂ og annen luftforurensing. I tillegg vil også forslaget bedre framkommelighet for kollektivtrafikk, syklist og gående. Det kommunale parkeringsvedtakets geografiske virkeområde må avgrenses slik at hensynet til å redusere trafikk med motorvogn ivaretas etter lovens formål.

Det foreslås videre at kommunen skal føre tilsyn med at ingen tilbyr parkering i strid med kommunalt vedtak og at ingen refunderer betalt parkeringsavgift i strid med loven. Ved slike overtredelser skal kommunen kunne ilegge tvangsmulkt og overtredelsesgebyr.

Kommunalt pålegg om innføring av betalingsplikt kan i følge lovforslaget som hovedregel gjelde alle private og offentlige arealer som lovlig benyttes til parkering. Det er likevel en rekke tilfeller der betalingsparkering ikke kan kreves. Eksempelvis gjelder dette parkering for bolig- eller fritidseiendom, bilverksteder, bensinstasjoner og parkeringsplasser med mindre enn 10 biler.

Det vil være opp til kommunen selv å avgjøre om og i hvilken grad det foreslåtte virkemiddelet skal brukes.

Etter departementets vurdering vil lovforslaget ikke kunne medføre erstatningsansvar for det offentlige. Forslaget er etter departementets syn heller ikke i strid med Grunnloven, EØS-avtalen eller Norges andre folkerettslige plikter.

Av lovforslaget følger det at kommunen ikke har hjemmel til å vedta parkeringsforskrifter etter loven, dersom ikke lovens krav om egnethet og forholdsmessighet er oppfylt.

Det må i følge Samferdselsdepartementet også tas hensyn til eksisterende transportmønstre og hvilke alternative transportmidler som finnes. Dersom for eksempel hovedmengden av trafikken skyldes reise til og fra arbeid og det ikke finnes alternative transportmidler i særlig grad, vil dette kunne svekke virkningene av kommunale parkeringsforskrifter. Dersom hovedmengden av trafikken derimot er knyttet til handel, vil en parkeringsforskrift kunne tenkes å ha større trafikkmessig virkning, selv om det ikke i særlig grad finnes alternativ transport.

I tillegg til krav om egnethet og forholdsmessighet bør et forslag til parkeringsforskrift inneholde en oversikt over den samlede trafikkbelastningen, de forventede trafikk- og miljømessige virkningene av forskriften, og de forventede virkningene for næringslivet.

RÅDMANNENS VURDERING:

Parkeringsregulering er et komplekst virkemiddel med hensikt å redusere kø- og miljøproblemer i spesielt byområdene, samt bidra til et attraktivt bymiljø.

Lovforslaget gir kommunene en bedre mulighet enn tidligere til å oppnå like forhold for betalingsparkering innenfor et geografisk avgrenset område. Dette vil gjøre kommunens parkeringspolitikk til et sterkere virkemiddel for å oppnå bærekraftig byutvikling.

Det framgår av lovforslaget at dette først og fremst er et bypolitisk virkemiddel. Bamble kommune har gjennom «bybåndet» og bystrategisamarbeidet i Grenland nær relasjon til Porsgrunn, Skien og Siljan, og mange tiltak kan med fordel sees i sammenheng med nabokommunene. Det er likevel viktig å se på Bamble kommune som en helhet i denne saken. Herre og Vest-Bamble utgjør viktige bosteder i kommunen, og har ikke sammenhengende pendel- og metrobusstilbud og sykkelvegnett slik som kommunens østlige del. (Rugtvedt – Stathelle og Langesundshalvøya.)

Det er opp til hver enkelt kommune å vedta forskrift om betalingsparkering. Likevel kan i følge lovforslaget ikke slik forskrift være mer inngripende enn det som er nødvendig for å redusere trafikk med motorvogn. Personbil er pr i dag det eneste transportalternativet for mange av kommunens innbyggere. Rådmannen mener derfor at det bør stilles spørsmål til hvorvidt en kommunal parkeringsforskrift ut i fra dagens situasjon er egnet til å redusere trafikk med motorvogn, eller om dette for en vesentlig del av kommunens befolkning virker mer inngripende enn det som er nødvendig.

For Bamble kommune er det derfor viktig å vurdere om, og eventuelt i hvor stor grad man skal benytte lovforslagets adgang til å fatte parkeringsvedtak.

Det legges i lovforslaget opp til at parkeringsregulering skal virke sammen med andre offentlige virkemidler, som for eksempel utbygging av kollektivnettet, køprising og tilrettelegging for fotgjengere og syklistene.

For Bamble kommune vil det være krevende å sette en geografisk avgrensning for områder i kommunen, som skal kunne omfattes av en parkeringsforskrift. Det vil være utfordrende med tanke på brukernes ulike forutsetninger for å velge alternativt transportmiddel, og det stilles da spørsmål til hvorvidt en parkeringsforskrift ville vært formålstjenlig. Ut fra dagens situasjon mener derfor rådmannen at lovforslaget er mer aktuelt for større bykommuner enn for Bamble.

Rådmannen støtter likevel forslaget til ny lovtekst om mulighet for kommunalt pålegg om betalingsparkering, men mener at det vil være for tidlig for Bamble kommune å vedta en parkeringsforskrift før alle kommunens tettsteder er sikret et godt kollektivtilbud som kan være et miljøvennlig alternativ til mye av dagens personbiltrafikk.

Selv om Bamble isolert sett ikke bør utøve loven om kommunalt pålegg om betalingsparkering, kan diskusjonen og behovet for å nå miljømålene i Bystrategisamarbeidet i Grenland medføre at Bamble kan bli utfordret til å vedta betalingsparkering i enkelte områder.

VEDLEGG:

Trykt vedlegg: Høringsbrev med høringsutkast og lovforslaget, datert 28.06.2012.

Langesund, 25.09.2012
Tore Marthinsen
rådmann

